LIBRIS | We know books

D. DIMITRIU

# NADIA COMĂNECI
# și
# ECHIPA DE AUR

LIBRIS | We know books

# Cuprins

Piatra de temelie ..... 7

Prima selecție ..... 9

A doua selecție ..... 11

Palmaresul primilor ani ..... 27

În mijlocul celor dragi ..... 45

Afirmarea continuă ..... 47

Nadia cucerește America ..... 57

Preludiul gloriei gimnasticii românești ..... 69

Montreal '76 - olimpiada gimnasticii românești ..... 73

Primul examen ..... 77

Startul oficial ..... 83

O pauză binemeritată ..... 97

Ecouri naționale și internaționale ..... 105

Recunoașterea valorii ..... 115

Marea sărbătoare a sportului românesc ..... 125

LIBRIS | We know books

Capitolul I

# Piatra de temelie

În municipiul Oneşti gimnastica a izvorât dintr-o mare pasiune pentru sport, pentru triumful unei idei. Această idee, apărută după lungi perioade de frământări şi dezbateri, era menită să ducă la scoaterea din impas a gimnasticii româneşti. Pornirea din acest necunoscut – pentru că niciodată nu s-a practicat în municipiul Oneşti altceva decât fotbal sau şah – ridica, firește, şi mari semne de întrebare. Dar voinţa şi perseverenţa celor ce au vrut să facă aici şi gimnastică au învins până la urmă.

Primul nucleu a luat fiinţă pe lângă Asociaţia **Flacăra**, care avea 50 de membrii. De afirmarea gimnasticii din municipiul de pe Trotuş sunt legate multe nume de oameni care pot fi mândri că au fost primii ce şi-au pus cunoştinţele şi priceperea în slujba triumfului unei idei generoase. Profesoara Maria Simionescu, care a pus prima piatră la temelia gimnasticii în acest oraş îşi aminteşte:

*Am venit aici, în oraşul acesta, în speranţa că voi găsi un bun climat de muncă şi afirmare, cu gândul că voi fi bine înţeleasă şi sprijinită de organele locale de stat şi sportive.*

*În acest oraş, în care tineretul este dornic să participe la acţiuni folositoare vieţii, creşterii şi dezvoltării, doream să obţin asemenea rezultate prin care să-i conving pe toţi specialiştii din gimnastică că se pot realiza lucruri mari şi acolo unde nu este tradiţie, unde a fost şi este numai fotbal, acolo unde au început să prindă rădăcini solide handbalul, luptele, judo-ul, halterele, canotajul, atletismul. Cu oameni entuziaşti şi pricepuţi (antrenori, profesori, tehnicieni), despre care pot afirma că drumul lor a fost tot atât de greu ca şi al meu şi al colegilor mei de specialitate am perseverat şi am reuşit şi noi cu gimnastica şi ceilalţi colegi de la alte discipline să obţinem ceva şi încă ceva foarte important, ceva ce nu am reuşit să obţinem în gimnastica feminină până acum. Bunele intenţii au fost foarte bine înţelese*

LIBRIS We know books

*de cei ce puteau hotărî dacă am venit într-un moment prielnic la Onești. Și sunt convinsă că da. Doresc foarte mult, și dumneavoastră știți bine, să scot în evidență câteva dintre personalitățile orașului. Acestea pe lângă aportul hotărâtor al conducerii politice și administrative ale orașului în fruntea căruia se afla primarul Valerian Ghineț, au susținut cu tot ce a fost posibil înființarea și dezvoltarea gimnasticii. M-aș referi în primul rând la d-l ing. Erdely Andrei, directorul Trustului de Construcții Industriale de atunci, care a fost și primul președinte al secției noastre de gimnastică, muncă în care a pus multă pasiune, lucrând cot la cot cu specialiștii. Da, este adevărat. D-l ing. Erdely era unul dintre animatorii sportului, care s-a ocupat direct de realizarea obiectivelor gimnasticii, boxului, luptelor etc. A fost un președinte de secție care a făcut multe pentru dezvoltarea gimnasticii. Oricât era de ocupat, atunci când era solicitat cu diverse probleme pentru gimnastică acorda tot sprijinul, fără rezerve.*

*Este interesant să-mi amintesc că d-l ing. Erdely își făcuse program special de participare la antrenamente, fără să mai vorbim de prezența sa permanentă la competiții. La antrenamente venea tot timpul cu buzunarele pline de ciocolată și bomboane sau chiar cu alte surprize, astfel că fetele îl așteptau ca pe un adevărat părinte. Dacă d-l ing. Erdely va răsfoi această lucrare se poate considera printre primii „vinovați" de ceea ce s-a făcut în gimnastică. Chiar dacă nu mai locuiește în acest tânăr și frumos oraș, oricând este binevenit să-și revadă secția de gimnastică, de care s-a ocupat cu atâta plăcere și pasiune.*

Modestă și pasionată, muncitoare, prietenoasă și foarte bună tovarășă de muncă, perseverentă și cu multă inițiativă, severă și totodată bună prietenă cu cei muncitori și corecți, o adevărată mamă pentru tinerele gimnaste, profesoara Maria Simionescu și-a început munca într-o sălită, de 18/9 m, după-amiază, după ora 18.00 când fetițele selecționate terminau programul școlar.

LIBRIS | We know books

Capitolul II

# Prima selecție

În 1965, când în oraşul de pe Trotuş se vorbea prima dată de gimnastică, Nadia Comăneci abia avea patru ani. La prima selecţie au fost alese numeroase fetiţe care au lucrat mulţi ani în gimnastică, apoi şi-au croit un drum în viaţă. Mare parte din ele au abandonat gimnastica, altele continuă să lucreze şi astăzi ca antrenoare.

Tinerele din generaţia care a atins maturitatea sportivă în aceste zile s-au impus autoritar la vârsta de 10 ani, eclipsând treptat sportivele din prima generaţie, din care părea că se va afirma la un moment dat şi gimnasta Georgeta Dosiceanu.

După cum era de aşteptat, gimnastica – în prima sa formă de organizare, ca anexă a unei asociaţii cu 50 de membri – nu putea să progreseze la nivelul cerinţelor şi al scopului propus. Absenţa condiţiilor materiale ca şi lipsa de experienţă i-a împiedicat pe câţiva inimoşi pasionaţi ai gimnasticii, între care Elena Belceanu şi Gheorghe Bulimaru să obţină mai mult, deşi ei au făcut totul pentru acest sport. A fost necesar, desigur, să se caute o altă formă, care să asigure premise pentru progresul rapid al gimnasticii feminine de aici şi, totodată, al gimnasticii româneşti.

Profesoara Maria Simionescu se gândea permanent la găsirea unei soluţii pentru ieşirea din acest impas. Şi astfel a apărut ideea înfiinţării unui liceu de specialitate, cu profil de gimnastică, deoarece – susţinea cunoscuta specialistă – numai această formă de organizare poate asigura atât îmbinarea armonioasă a sportului cu învăţătura, cât şi asigurarea unei reuşite în creşterea sportivilor de mare valoare din rândul elevilor.

Spre bucuria profesoarei Maria Simionescu, cât şi a multor specialişti care doreau ca gimnastica feminină românească să revină pe lina de plutire, propunerea pentru înfiinţarea unui liceu cu profil în municipiul Oneşti a fost îmbrăţişată fără rezerve de Ministerul Educaţiei şi Învăţământului, de

LIBRIS We know books

Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport şi de Federaţia de Gimnastică.

Actul de naştere al acestui liceu a fost semnat de Traian Pop. La înfiinţarea Liceului cu Program Sportiv, printre cei solicitaţi să muncească aici s-au numărat Marta şi Bela Karoly.

La începutul carierei lor în învăţământ, Marta şi Bela Karoly au funcţionat la o şcoală sportivă din oraşul Vulcan, unde Bela, preocupat de ideea selecţiei de la vârsta de 6-7 ani, pe lângă grupa de handbal şi-a selecţionat o grupă de copii la gimnastică, pe care o pregătea mai mult pe coridorul şcolii, având un număr redus de aparate. Cu această echipă el a ajuns până la finala pe ţară a campionatului de copii din 1964-1965, deşi specialitatea sa era handbalul. De aici se poate trage concluzia că familia Karoly s-a născut cu pasiunea gimnasticii.

Apoi, au funcţionat până în 1967 la Şcoala Sportivă din Petroşani, de unde s-au transferat la Oneşti. Bela Karoly este originar din Cluj, iar soţia sa - Marta - din Odorhei. Ei au renunţat la tentaţia de a lucra în oraşe mari precum Cluj-Napoca sau Bucureşti.

Desigur, nu e un secret pentru nimeni că metodele de muncă adoptate de soţii Karoly nu au fost privite la început cu suficientă încredere. Cei mai mulţi dintre antrenori le reproşau volumul mare de muncă solicitat elevelor cu care lucrau, considerând că, procedând în felul acesta, le expuneau pe fete accidentărilor. Dar soţii Karoly studiază, cercetează, gândesc, dorind să lucreze azi mai bine ca ieri, să înainteze rapid pe asprul drum al realizării sportive.

Apare limpede faptul că profesoara Maria Simionescu a lăsat în urmă cadre de nădejde, care au dăruit gimnasticii toată puterea lor de muncă şi tot timpul lor liber, pentru a demonstra că şi din mâinile lor pot ieşi sportive talentate, care să meargă pe urmele Nadiei şi ale colegelor sale. Astfel, o nouă şi valoroasă promoţie este în curs de afirmare. E promoţia Danei Crăciun şi a Corinei Sasu, rod al muncii antrenorilor Florica şi Florin Dobre, a antrenorilor Maria Florescu - Mihai Agoston, Elena Dragomir - Mihai Ipati, Elena Duicu.

Exemplul de muncă şi afirmare al soţilor Karoly, ca şi al altor tehnicieni ai gimnasticii, a fost urmat de alţii, astfel că în prezent gimnastica feminină românească se îndreaptă sigur pe drumul marii măiestrii. Suntem siguri acum că nu se va mai găsi nimeni care să afirme că rezultatele deosebit de valoroase realizate de Nadia Comăneci, Teodora Ungureanu, Georgeta Gabor, Luminiţa Milea, Iuliana Marcu şi altele sunt întâmplătoare.

LIBRIS | We know books

Capitolul III

# A doua selecție

25 februarie 1968. În municipiul Oneşti, profesorii Marta şi Bela Karoly încep seria vizitelor prin grădiniţele de copii din localitate, cu scopul de a selecţiona fetiţe cu care să înceapă activitatea de gimnastică de la 5-6 ani, potrivit concepţiei lor despre pregătirea timpurie. Această vârstă avea să se dovedească mai târziu factorul principal în schimbarea unei concepţii care a dăinuit ani de-a rândul. După cum afirma antrenorul Bela Karoly într-o discuţie pe tema perspectivei gimnasticii feminine româneşti, *a continua să muncim după aceeaşi metodă de până acum înseamnă obţinerea unor rezultate mediocre. Eu,* spunea antrenorul Karoly, *împreună cu Marta, voi încerca o altă metodă. Ştiu că o să întâmpinăm opoziţie din partea colegilor, dar sper să-i convingem de contrariu într-un timp scurt. Astfel, vom reuşi poate să fim primii care vom schimba multe în selecţia şi afirmarea gimnasticii. Am în vedere, desigur, şi forul nostru de specialitate şi pe alţi antrenori care ne-au împărtăşit punctul de vedere.*

Mergând prin grădiniţe au reuşit să selecţioneze un număr de aproximativ 40 de copii, printre care se aflau şi Nadia Comăneci, Mariana Cojanu, Georgeta Gabor, Gabriela Sabadîş, Viorica Dimitriu, Constanţa Dilimoţ, Ana Barcan, Ionela Burlacu şi altele.

Cu aceste fetiţe, Marta şi Bela Karoly, au lucrat un an în cadrul Asociaţiei **Flacăra**. De la 15 septembrie1969, odată cu înfiinţarea Liceului cu Program de Gimnastică, au trecut la acest liceu împreună cu fetiţele lor din prima selecţie, toate fiind eleve în clasa I sau a II-a. Nadia era elevă în clasa a II-a.

O remarcă. La început Nadiei nu-i prea plăcea gimnastica! Era foarte neastâmpărată, vioaie, nu avea răbdare să urmărească sfaturile profesorilor-antrenori, să înveţe elementele care i se cereau. Firea ei închisă, tăcută, crea noi dificultăţi soţilor Karoly. De altfel, nici părinţii ei nu manifestau interes